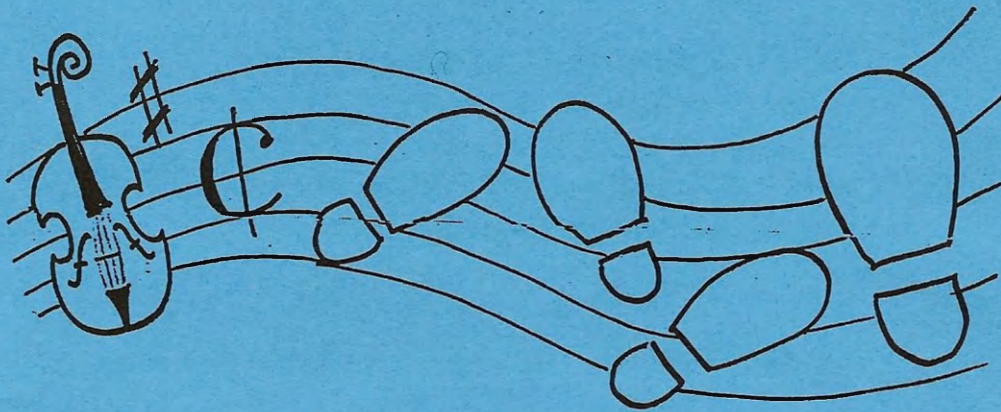

PROGRAM

Rynkeby-Kølstrup folkedansere

tirsdag 17/1-1995 kl 20-22

SKOMAGERDRENGENE

- gammeldaws hindsholm-danse-musik
i levende tradition

Rynkeby-Kølstrup Folkedansere

tirsdag den 17/1-1995, kl. 20-22

fra SKOMAGERDRENGENE spiller:

Violin: Walther Madsen, Salby
violin: Ivan Larsen, Kølstrup
violin: Tage Aabech, Odense
fløjte: Tommy Lykkegård, Skalborg
harmonika: Jørgen Kuhlmann, Viby

- og selvfølgelig spiller Jeres egne musikere også med!

OM RASMUS HENRIKSEN OG SKOMAGERDRENGENE

På Hindsholm – halvøen nord for Kerteminde – fødtes i 1836 Rasmus Henriksen i Viby. Han efterlod en håndskreven bog med en snes dansebeskrivelser fra ca. 1863.

For godt 10 år siden begyndte jeg at indsamle gamle nodebøger fra Hindsholm – og bl.a fordi der var flere skomagere blandt musikerne, gav vi navnet SKOMAGERDRENGENE til os, der arbejder med at bevare den gamle traditionelle hindsholm-danse-musik og de tilhørende danse.

I de gamle håndskrevne nodebøger, fandtes der melodi-titler, som var identiske med Rasmus Henriksens danse-titler. 1989–93 havde vi en danse-studie-kreds, der arbejdede med at tolke de gamle beskrivelser på gulvet til nodebøgernes melodier.

Det er dette arbejde, der ligger til grund for mange af de danse, vi kan præsentere her i aften.

Tage Aabech,
Hybenhaven 202,
5240 Odense NØ
Tlf.: 66 10 48 08

Figur 14. Rasmus Henriksen, en ung korporal på vej i krigen 1864. Han har efterladt en bog med sine håndskrevne dansebeskrivelser (Fotografiet udlånt af Karen og Frits Thomsen, Martofte.)

(fra "Spillemandsmusik på Hindsholm i 200 år", Tage Aabech, 1977)

AFTENENS PROGRAM

(ret til ændringer forbeholdes.)

March: Marchen, der går i 3/8-takt, findes første gang i en nodebog fra 1868 med titlen "Viener Vals". Den skifter imod slutningen af århundredet til titlen "March", og melodien huskes stadig i levende tradition.

Rheinländer ("den almindelige"): En rheinländerpolka, stadig kendt over det ganske land.

Slummerpolka: Kan danses i stedet for en rheinländerpolka med skiftende dame. Dansen er beskrevet af Rasmus Henriksen, og melodien findes i fem forskellige nodebøger i perioden 1855-81. Jeg lærte melodien første gang af Evald Thomsen o. 1980, og kendte den blot som en rheinländerpolka.

Stine Anders Lausens Vals: Denne melodi er den ældste, som huskes i levende tradition på Hindsholm. Den optræder første gang i en nodebog fra o. 1800. Man kan også høre på melodien, at den er mere gammeldags trippevals-agtig end nutidens valse.

Munter ud i Verden: Igen efter en dansebeskrivelse af Rasmus Henriksen.

Mazurka: Vi forventer at spille tre melodier. Den første er en begyndermelodi, som vi kalder "den lille mazurka" kædet sammen med "nr. 51", som Poul Olsen fra Martofte engang sendte mig. Han havde den fra sin far, Lars Olsen – der havde skrevet den ned o. 1873. Den sidste melodi stammer også fra Lars Olsen, som har noteret den første gang i sommeren 1877, og den huskes endnu. Den kalder vi "den store mazurka".

les Lanciers, 1. og 2. tur: Disse to første ture af ialt fem behøver vel ingen nærmere præsentation. Indtil for ca. 100 år siden brugtes dog en anden (den oprindelige) melodi. Dansen er skabt i England i starten af 1800-tallet.

Figur 15. Et opslag i Rasmus Henriksens bog. På højre side begynder dansebeskrivelserne med Franceser. Bogen findes hos Ane Marie Kjellerup "Hyldemor" i Nyborg. (fra "Spillemandsmusik på Hindsholm i 200 år", Tage Aabech, 1977)

Rheinländer ("den go'e" og "d-dur"): Disse to melodier har jeg sat sammen fordi jeg synes, de klæder hinanden godt. "Den go'e" stammer (ligesom "den store mazurka") fra Lars Olsen sommeren 1877 og huskes stadig. Rheinländerpolka i d-dur findes i flere nodebøger omkring århundredeskiftet.

Tyrolervals. Igen en melodi fra Lars Olsen, sommeren 1877. Den huskes endnu i levende tradition, og vi kalder den for "den skønne".

Sampa: En rækkedans af engelskdans-typen med hopsa-trin. Den er beskrevet af Rasmus Henriksen, og melodien findes i tre nodebøger i perioden 1861-70. Første gang er det bare en hopsa!

Grisi brøj si lår: Melodien huskes endnu af de gamle musikere, og heldigvis blev dansen "reddet" i 1933 af Hyldemor fra Nyborg, som noterede den på en indsamlingsrejse.

Københavns sekstur: Melodiens førstestykke er Polenz's velkendte "Hvor skoven dog er frisk og stor - kuk-kuk faldera" - dog med to ekstra stykker på. Dansen er en landskendt, men brugt til forskellige melodier rundt omkring.

Dette er altså Hindshom-udgaven. Spontant har vores dansestudiekreds valgt at danse den af med klaphopsa.

Jysk på Næsen: Der findes to forskellige måder at danse "jysk på næsen" på. Vi vælger den fynske. Melodien er den eneste lokale, men optræder i forskellige varianter i fire forskellige nodebøger i perioden 1861-82.

Skubvals: Nogle steder kaldes dansen "familie-vals", men på Hindsholm stiller man op så tæt, at man kan give hinanden et skulderpuf. Bruges typisk til at hilse af med. Melodien er kendt fra hele Fyn.

Forgangen nat: Signal til "tak for i aften". Der danses galop.

Lars Olsen, Midskov, i midten af sit orkester. Lars Olsen indsamlede meget af Hindsholms gamle musik, og der er bevaret flere notbøger efter ham. Han dannede "Musikforeningen af 1894", hvortil han selv arrangerede flere af egnens gamle dansemelodier, bl.a. "den go'e rheinländerpolka", "den skønne vals" og "den store mazurka", som er på programmet i dag. Orkesteret er en forløber for Hindsholm Symfoniorkester, som H.P.Christiansen stiftede i 1933. H.P.Christiansen er ikke med på billedet, da han først kom med i orkesteret året efter - 15 år gammel. (fra "Spillemandsmusik på Hindsholm i 200 år", Tage Aabech, 1977)

